

Faktablad: Bin - små flitiga trädgårdsmästare

Vad är det som surrar och hämtar sin mat från blommor?

Jo, det kan vara ett bi!

En del bin tillverkar honung. All honung i affären är faktiskt gjord av honungsbin!

Honungsbina sköts av människor, nästan som husdjur. De bor i stora bi-familjer och hjälps åt. I bi-familjerna är det bi-drottningen som bestämmer. Hon är mamma till alla de andra bina.

Vildbin, vad är det?

Det finns många andra sorters bin. De kallas vildbin eftersom de lever vilt och fritt i naturen.

Det finns flera hundra olika sorters vildbin i Sverige. Långa och korta. Tjocka och smala. Några är ganska stora, lite runda och har mycket päls, de kallas humlor. Humlorna lever tillsammans i stora familjer med en drottning, precis som honungsbina. Men nästan alla andra vildbin bor ensamma och klarar sig själva.

Var bor vildbina?

Många bin gräver små bohålor i marken eller hittar gamla sorkbon att flytta in i. Andra bor i trädstammar, till exempel i hålen efter skalbaggsångare som skalbaggsarna har lämnat.

Sticks bin?

En del bin kan stickas. Men bin sticks oftast bara om de blir väldigt rädda. Då försöker de försvara sig med sin vassa gadd. Är du snäll och inte skrämmer biet så behöver du inte vara orolig för att få ett stick.

Vad äter bin?

Bin älskar blommor, för i blommorna finns binas mat. Vissa bin kan äta från de flesta blommor. Andra är mer petiga med maten och kan bara äta från vissa blommor. I blommorna finns något som heter nektar. Det är den bina äter. Nektar innehåller massa socker. Bin gillar sött, precis som många barn!

Bina hjälper blommorna

I blommorna finns ett pulver som kallas pollen. Nya blommor blir till genom att pollen kommer från en blomma till en annan blomma. Då kan ett frö bildas. Ur ett frö kan en ny blomma växa.

Men hur ska pollen kunna komma från en blomma till en annan? Blommorna kan ju inte gå och hälsa på varandra. Här kan våra vänner bina hjälpa till. Utan bin skulle det knappt finnas några blommor och eller frukt.

Så här går det till:

När ett litet bi äter nektar ur en blomma brukar pollen-pulver fastna på biet. Det gör inget, biet flyger glatt vidare till en annan blomma. Och då tar biet med sig pollen mellan blommorna!

Biet tar också med sig pollen hem till sina barn. Bi-barn kan inte flyga utan ser ut som små tjocka maskar. Bi-barn kallas larver. Och larverna älskar att äta pollen-pulver!

Blommor till bina!

Bin lever på nektar och pollen från blommor. Vissa sorters bin lever tidigt på våren, vissa på sommaren och andra på hösten. Därför är det viktigt att det finns gott om blommor för bin att äta ifrån. Blommor behövs från tidigt på våren ända fram till hösten.

Tack för maten, bina!

Tyvärr är det inte lätt att vara bi idag. Det är ganska ont om blommor som bina kan äta från. Det kan vara svårt att hitta någonstans att bo för en del bin. Och ibland får de i sig gifter som de inte mår bra av. Ändå kämpar bina på med att samla nektar och sprida pollen.

Så om du ser ett bi, bli inte rädd. Bli glad! För bina gör så att vi får både blommor och mat!
Tack för maten, bina!

Faktaundersökning: Lina Herbertsson, Lunds Universitet